

K 44/45 og 46

5/6 og 7. mars 1943

3. årg.

5. mars : Sør og vest for Rjov har russene frigjort ytterligere 52 byer og landsbyer. På nordfronten har Timosjenkes nye effensiv haft ny framgang. På sørfronten er en befestet tysk forsvarslinje vest for Rostow inntatt. På Kubanfronten har russene erobret enne 45 befestede fiendtlig punkter.

I Tunis fortsatte igår de heftige kamper om Sedjenane som de allierte beholdt etter heftige nerdkamper i gatene. På midtfronten konsoliderer de allierte de viktige stillinger. 4 akse skip er senket i stredet mellom Sicilia og Tunis.

Svensk radio melder at russene rykker fram mot Vjasma og Smolensk. Etterat Rjov er evakuert er Orels tyske garnison den eneste betydelige som kan yde motstand. 12 mil nordvest for Kursk har russene erobret en by. - Franske styrker har erobrettet Messa på vestre side av saltsumpene. Patruljeverksamhet i Maretabukta.

Reuter melder at Spania har overkatt den franske post og telegraf i Tangeremrådet. I den anledning er der utvekslet skapte hater mellom Spania og Frank Nerdafrika.

Britiske fly angrep inatt mål i Vesttyskland og andre fly la ut miner i fiendtlig farvann. Amerikanske fly angrep Hamm og Münster i Rotterdam. 5 fly savnes men 14 tyske jagerfly ble skutt ned. Videre ble jagerangrep når i dagslys rettet mot Valenciennes området.

Ingen fly over Storbritania.

Svensk radio emtalier at mineleggingen er foretatt i Østersjøens kystområde.

Den japanske konvoy på vei til New Guinea er fullstendig tilintetgjort. Den besto av 10 krigsskip og ikke 12 handelsskip som hadde 15 000 mann ombord. Det lykkes ikke noen av båtene å komme til land, men speiderfly har oppsørt motorfører og andre redningsbåter drøye omkring. Ellers er der ikke tilbake noe annet av konvojen enn vrakrester. - Spitfire jagerfly deltar ikke i forsvarset av det Australiske området.

Marineministeren opplyser at Storbritania siden krigens begynnelse har tapt 426 krigsskip, nemlig : 5 slagskip, 7 hangarskip, 25 kryssere, 14 armerte hjelpekryssere, 94 destroyere og 44 ubåter mens resten utgjør trålere og mindre bevepnede skip. I samme tidsrum er deg den britiske marine økt med 900 krigsskip.

I frankrike er utskinningen av arbeidskraft i full gang og den tyske gauleiter uttaler at Frankrig trenger mat og når tyskerne ofrer sitt blod får Europa slite å skaffe tilveie det som trenges. 18 dringer er allerede sendt til Tyskland.

Major Walther von der tyske krigsskipsverft mener at det er uforetakelig hvor russene tar sine mannskaper fra under sine stadsbygg angrep. De russiske reserver synes utdømmede. Tyskerne står også marsjert fra Nordkapp til Middelhavet, må holde en bær i Frankrike og sende materiell og soldater til Afrika og Balkan. De må derfor gjøre bruk av alle sine folk og først når pakkynne avreisen til fronten har man fått til innskrenking av treningsiden.

Den nye finske regjering er trått sammen. Utenrikssministeren dr. Ramsey ledet de finske forhandlingene med England om handelsavtale. Walden deltok i fredsforshandlingene med Russland. Tanner har gjort framlegg om at der skal sluttet fred med Sovjet.

Det meldes fra russisk side at man ikke har kjennskap til noe fredstilbud. På spørsmål om hvorledes Rusland vilde stille seg ble der svart. Hvem vet. Når finnerne lengter etter fred som koster dem store ofre både av soldater og materiell er det en regjerings plikt å gjøre de nødvendige tilnærmalser.

Göbbels skriver om angrepene på Berlin at det dreier seg om simpel engelsk krigsforsel og skal terrorisere Berlins befolkning. Det var englanderne som først begyndte, lenge før tyskerne angrep London og andre engelske byer. Det er bare en ting Göbbels i sine skjelvende bukser har klemt: de tyske angrep mot norske og norske ubeskyttede byer.

Der foreligger nærmere opplysninger om noen av de 17 henrettede :

O. Lie var jern og metall arbeider, deltok i organisasjonsarbeidet, sekretær i 1923. Arrestert i Vikersund 1942, ble under hårdt såret, sendt til Mälkergata og senere Grini.

Nordbø var medlem av centralkomiteen, etterlatter seg hustru.

Slættelid, Odda, var red. av Handanger Arbeiderblad, arrestert julien 1942, etterlatter også hustru og 2 barn. Sønnen Ørnulf, var arrestert ifjer og avgikk ved døden i fengslet etter å ha sittet arrestert en måned.

Dalland var tilløtsmann av foreningen i Bergen, etterlatter seg hustru og 2 barn.

Leif Lin din var medlem av organisasjonens representantskap.

De var alle blitt arrestert som medlemmer av kommunistpartiet. Der foreligger ikke noe om at de skal ha deltatt i sabotasjehandlinger som de er beskylt for.

Svensk radio melder at et fremmed fly idag var over Göteborg, nasjonalitet ukjent. Den svenske regjering skal holde en konferanse med svensk handel og næringsliv med sikte på en overgang til fredshusholdning. -

23 akse fly ble ødelagt på en flyplass på New Guinea.

I tilleggsprogrammet var det intervju med en norsk flykaptein på et bombefly. Hvorlengt har De deltatt og har de vært med i de siste tekter. - Jeg har deltatt i 3 måneder som bombeflyver og deltatt i 19 tekter, det siste var mot St. Nazaire. - Hvorledes er forpleiningen? - Den er god og vi har en god messe. Ut på dagen får vi da vite om vi skal opp, og i så tilfelle bruker vi da tiden til å gjøre våre forberedelser. Det er vel med spenning ~~hjem~~ dere avventer en slik beskjed? - Ja, ja men den er ikke seriøs. Bakkepersonalet blir da optatt med å føre flyene fram og alt blir kontrollert. Det er godt samarbeide mellom englenderne og nordmenn, men vi norske holdet som rimelig kan være mest sammen. Vi får oss et godt måltid mat, Vi tar med oss noen termosflasker med varm drikke og noe sjokolade. Vi ifører oss utsyrr og fallskjerm og biler så til startplassen hvor flyene står ferdig. Et etter et tar flyene av og wingsjefen hilser dem god tur, hvis han da selv ikke er med. Hvermanns mann er der ombord i et bombefly? - Forten mener det navigatøren, bomberen, radiotelegrafist-en, flymekanikeren og skytten. Vi står i forbindelse med hinannen med hodetelefoner, eller ser vi ikke meget til hinannen. Når vi så stiger opp får vi gjennomskinnet av solnedgangen, men ellers er det bare stjerner vi ser. Jeg sitter i en " flask " med god utsikt. Navigatøren oppgir kurs. Når vi er over fintlig område kommer flakkene, ser vi dem er det ikke farlig, men hører man eksplosjonene er man i faresonen. Er det noe spesielt teknikk av de 19 De vil fortelle om? - Det kan kanskje være angrepet på Berlin som kan ha noen interesse for lytterne. Da vi nærmest oss kysten ble vi mottatt av livlig flak-ild. En stund var vi lett synlig for nattjagere, men greier vi å opdage dem itide er de ikke farlige. I Berlin holdt man lyskastene og flakkene tilbake til vi hadde kastet bombene, men da fikk vi det ganske hett. Trykket av en eksploderende granat kastet navigatøren opp av setet og siden har vi terget ham ned at han må holde bedre føde på kurven. I 15 minutter koncentrerte flak og lyskastere seg om oss, men ~~vi~~ det ble verlig hart hvis man kom i sikringszone, men vi kom fra det uten en skramme. Bank i bordet. Ja, ja er det vanlig at dere er overtroiske? - Da vi skulle gjøre vårt 13. teknikk ville guttene kalde det 12 b ellers merken man ikke noe til overtre. ... på hjemturen kommer så praten igang og etter frokost er det diskusjon med de andre flyvrene. Turene varer som oftest en 8/9 timer og det er anspennende å sitte så langt så lenge. Han var glad for å kunde ta del i gjengjeldelsen for Malde, Andalasnes, Krisyianstad og Bodø. Men både han og de andre norske flyvrene ser hen til den dag de skal få anledning å ramme fienden i vårt eget land.

6. mars kl. e, 20

Russene fortsetter sin framgang, de allierte har evakuert Sedjenane i nord Tunis. I midt Tunis har de allierte erobret Pichon-Napoli bombet på ny. Esseh fikk igår et kraftig koncentrert 40 minutters angrep av britiske fly. - Gunnstillingen innen den tyske marineledelse blir ikke omtalt i Berlin. - Amerikanske krigsskip bombarderte japanske stillinger på Salomonsøyene. 2 japanske destroyere er senket. - Amerikanerne sjøsatte igår 2 kryssere og 3 destroyere.

Krigsversikt i uka som gikk:

Nyhetene bærer preg av at russene behersker situasjonen i de forskjellige årstider. I Denne avsnittet har russene trots heftige tyske motangrep rykket fram i nord og vest for Kharkow og Kursk rykker de fram på en 350 km. bred front. Etter erobringen av Gsjatsk er Orial de siste befestede sted tyskerne har fra forrige vinterkrig. I leningradavsnittet er 2300 km² land befriet og over 300 byer og landsbyer. Onsdag inntilmed tyskerne at Rjov var evakuert men etter samsvarsmedplanene. At Rjov ikke frivillig ble rømt fram går av at fienden mistet 112 tanks, 28 kanoner, 35 lokomotiver og 1200 jernbanevegner. Det var hårde kamper før byen falt. Etter erobringen av Gsjatsk vest for Moskva er trudselen mot Vjasma økt. De allierte fly har fortsatt sine angrep mot tyske byer; Bremen, Wilhelms hafen, Hamburg, Nürnberg, Köln og Berlin og no sist Essen. Amerikanske flyvende festninger angrep St. Nazaire og natt til torsdags fikk Berlin sikt store angrep. Det ble kastet ned nesten dobbelt så meget bombelast som tyskerne det meste kastet ned over London på engangs. Etter angrepet som var meget vellykket fikk Churchill som no er i bedring en hilsen fra Stalin om det gode resultat. Videre angrep amerikanske fly Hamm og Rotterdam likesom Kanal områdene har vært angrepet daglig. I det fjerne østen har amerikanerne ~~mis~~ivist seg denne uke idet de har utslettet en japansk konvoy. 22 skip ble senket, der av de krigsskip. 55 fly til er ødelagt og 2 destroyere som kom seg klar i 1. fase av kampen ble funnet og ødelagt. 1500 mann ombord i skipene ble tilantet gjort. De allierte mistet 1 bombefly og 3 jagere. I tunis fortsetter de hårde kamper. I kaserin avsnittet er fienden slått tilbake, men i nord har de allierte evakuert Sedjenane. I Marstavshittet har det vesentlig vært patruljeverksomhet. Siden krigen begyndelse til 28.f.m. har allierte fly senket 527 aksesskip i Middelhavet. Det er intense forberedelser i Bulgaria og Hellas. En italiensk armébestående av 10 divisjoner er blitt så oprettet at den er kalt tilbake, men den er så medtatt at den neppe kan forbedre aksens stilling i Middelhavet. Det er stadig ure

i Italia og kronprins Umberto har fått en höy tysk oder av Hitler. Men minner om at Mannerheim fikk en lignende da det var mye saakk om at Finland ønsket å trekke seg ut av krig. Finneerne har også fått dømt ny regjering. Vektskrift i den tyske marineledelse i Norge, betyr at Boehm er et ledd i utrensningen av de kretser som sto Rader nær. Hans nye oppgave blir å forberede Tyskland mot allierte angrep.

7. mars. 1943 :

Dagens Kaire melding går ut på at 2 serdig voldsomme angrep mot den 8. armé er slått tilbake. Rommel førte fram store tanksavdelinger og infanteri men begge angrep ble slått tilbake med store tap. De alliertes tap var ubetydelige. Det har vært endel flyvirksomhet, aksefly ble skutt ned, de allierte savner 3. Italianerne som først angrep hadde store tap, bl. a. 21 tanks. De allierte har evakuert Sedjenana og trukket seg 12 km. lenger vest. De fiendtliges angrep mot 1. armé er stilnes av og de allierte har påny initiativet. På nidi avsnittet er det patruljevirksomhet og man konsekiderer de vundne stillinger. Det var stor flyvirksemhet mot aksemål i Middelshavsnemrådet.

Russerne har framgang i Smolensk avsnittet. Gjatsk aust for Vjasma og 2e bebodde strøk er ørebrett. Tyskerne epgir at de trekker seg tilbake etter planen, men har hatt store tap. Russerne står no 60 km. fra Vjasma i aust og nærmer seg også i sør. En tysk stilling i Orelavsnittet er stormet. I nedre Donetz basseng har russerne framgang vest av Rostow. Den russiske øverkommande var forberedt på tyske motangrep, men de har foretatt disposisjoner som skal hindre at fienden ikke skal få få til å ta tilbake så meget av det vundne terräng. - Den russiske flypredikasjonen er økt med 55% og predikasjonen av tanks etc er mange ganger så stor som i 1941. Dertil kommer at kvaliteten stadig forbedres. - Stalin er av det øverste råd blitt utnevnt til marskalk av Sovjetunionen.

Fra Mac Arthurs hovedkvarter meldes at den ødelagte konvoy besto av 3 kryssere, 7 destroyere og resten handelsskip. De 130 allierte fly som angrep konvoen ødela eller satte løs av de 150 japanske fly som ledsgat konvoen. 63 japanske fly er ned sikkert skutt ned. Yderligere 3 japanske destroyere er senket i Stillehavet. Fra Australie meldes at man er takknemlig for at spitfirenequadrener er stasjehert der. Ikke bare fordi at de øyewlikkelig kan gripe inn, men det gir uttrykk for Storbritanias samkjensla. - Brest og Lorient ble angrepet av flyvende festninger. 3 gikk tapt. Det ble skutt ned endel tyske jagere, men man savner ene nøyaktige oppgaver herover.

En av flyvrene over Berlin melder at den største eksplosjon han har sett inntraff under angrepet. Ildsøylen stod over 1000 meter tilveirs. 14 fly gikk tapt under angrepet.

Göbbels har som Berlins gauleiter sendt ut et opropp at den betydelige sjukle som befolkningen er blitt påført vil bli sikt repareret så hurtig som mulig. -

Amerikanske fly vil til års sin virksamhet over Tyskland til likestillet med Englands. Hollandske katolske prester har fra prekestolen lest et hyldebrev med protest mot arbeidsutskrivningene. Seys Inquart vil ikke gripe inn av "respekt for kirken". Han har allerede glemt at da han var Gauleiter i Wien ble den katolske erkebisops bolig plyndret. Ryti vil fortsette krigen, og amerika understreker at når finnerne er i kamp med dets allierte er det også i krig med U.S.A. Videre understrekkes det at finnerne ikke må påberope seg en fortid som sluttet i 1941.

Sverige har lært av overfallset mot Norge og er klar til å forsøre seg om det blir angrepet. I Schwitz er kommunistpartiet tillatt å virke, mens forbudet mot nazistene framdeles står ved makte.

I tilleggsprogrammet talte Øksnevad : Det er no 3 år siden tyskerne begyndte sitt felttog mot Norge. Nazistene vil muligens ikke begynne feiringen før en måned, men det var no de skulle begynde. Allerede tidlig i mars var forberedelsene begyndt og tropper fra Østerrike og det indre av Tyskland var trukket sammen for å være klar å gå når signalet ble gitt. Allerede den 9. april var tyskerne igang med sine operasjoner i Nord Norge og man derfor si at operasjonene allerede var i full gang i mars. Det som hendte den 8. april kan umulig ha noe å si for de tyske forberedelsene, det var bare en episod. Når tyskerne den 9. april påsto at foranledningen til angrepet mot Norge var denne minutleggingen er det vrøvl. Man skal ikke komme å påstå at tyskerne som represalier herfor foretok et improvisert angrep, dertil ved vi for meget av hvad som kreves til en slik ekspedisjon og hvad som var under utvikling i Tyskland. Trykksakens var ferdig og håndbøker for soldatene var trykt, og selv om soldatene var klar over detaljene, var de forberedt og man yder ikke den tyske organisasjon full honnør hvis man mener at alt var forberedt med tysk grundighet. Angrepet mot Norge var et bevisst ledd i den tyske strategi og var i disse dager for 3 år siden ferdig til å settes ut i livet. I denne forbindelse bør ikke forrederne glemmes ~~men~~ for sin innsats og vi bør supplere den. De regner med og er "stolte av" å ha ydet hjelp til storgermania. Quisling var allerede før 1939

Quisling var allerede før 1930 i kontakt med tyske kretser som på det tidspunkt organisert 5. kolonner i alle land, men det var ikke før i 1939 etter at partiet var opprettet at en livlig forbindelse opsto. Man har ikke vært uten kjennskap til hans reiser til Tyskland. Man er klar over at n.s. ledende kretser var klar over og fortrolig med hvad som skulle skje. Alt var lagt grundig tilrette for at ikke noe skulle skade tyskerne.

La dem dokumentere at vi ikke var forberedt og heller ikke noen annen nasjon. Det var bare Tyskland hadde gjort seg ferdig. Det var betydningen av 5. kolonnes arbeide som gjorde seg gjeldende. Vel nok kan det sies at annen var godtredende, også i ledende kretser, men salveopfrelsen gikk av med seieren. Twihetens forsvarere gjør god igjen tidlige forsømmelser. Når status skal gjøres opp har det norske folk ikke noe å skamme seg over med undtagelse av at noen mann deltok i planleggelsen av overgrepene og har hjulpet Bienden under böddelstyret.

N. S. tok sin begyndelse med forrederiet og sluttet med Tysklands nederlag.